

Luleå

En epok går i graven – sista postflyget lämnade Luleå

Publicerad 1 september 2025, kl 19.00

Dela

SISTA SEKUNDERNA INNAN DÖDSKRASCHEN

Sista sekunderna innan dödskraschen

Det sista postflyget från Luleå Foto: Lars-Göran Norlin

Det är fredagskväll och vid den gamla hangaren på Luleå Airport står postplanet parkerat i väntan på att fyllas med brev som ska vidare till Stockholm. Det är det sista postflyget som kommer att lyfta och en 40-årig historia som avslutas.

– Det är vemodigt, säger flygteknikern Johnnie Utbys.



Text
Lars-Göran Norlin

Nyheten i korthet



- Postnords sista postflyg lyfte från Luleå den 29 augusti vilket markerar

För cirka ett halvår sedan beslutade Postnord att avveckla postflyget och den 29 augusti avgick det sista planet.

Flygteknikern Johnnie Utbys, 63, tar emot och guidar genom säkerhetskontrollen och ut till hangaren där man flugit postflyg från sedan 1985.

– När vi började här hade vi två flygplan som gick varje kväll till Stockholm via Umeå och de tog någonstans mellan 12 och 14 ton var, alltså nästan 30 ton per natt, berättar han.

Idag handlar det om tre-fyra ton.



Piloten Kamran Laghaifar kontrollerar planet innan de ska ge sig iväg. Foto: Lars-Göran Norlin

– Sedan gick utvecklingen uppåt så man köpte nya plan, samma som man körde till Stockholm, sådana här Boeingplan. Man kunde bygga om dem så på dagtid flög man passagerare åt SAS, eller Linjeflyg som det hette på den tiden. När kvällen kom drog vi in dem här i garaget och så drog man ut alla stolar och körde post på natten.

I början av 1990-talet upphörde Posten med flygningar i egen regi och lade ut tjänsten på andra operatörer som bytts ut med jämna mellanrum. I dagsläget är det bolaget Zimex från Schweiz som har uppdraget.



”Det är faktiskt svensk flyghistoria vi pratar om och det är ingen liten verksamhet heller. Genom åren är det många som har levt på det här. Det är omställningar inom posten också – det påverkar väldigt många”, säger teknikern Johnnie Utbys, 63, som sedan 1985 arbetat med postflyget. Foto: Lars-Göran Norlin



Ritva Tamminen och Adrian Jakobsson, som båda jobbar för Postnord, lastar in dagens sändning av brev i flygplanet. ”Det är en lite annorlunda uppgift än det man gör annars”, säger Ritva. Foto: Lars-Göran Norlin

I den sjätte paragrafen i postförordningen står att minst 95 procent inrikes brev ska ha delats ut inom två arbetsdagar, oavsett var i landet breven har lämnats in.

– Nu uppfyller man inte kravet i vad postlagen stipulerar i Sverige att man ska leverera inom 48 timmar. Om jag skickar ett brev från Ystad så ska det nå Kiruna, och det klarar man nu inte inom 48 timmar. Man bryter mot lagen. Det är nästan ingen debatt om det i press eller någonting, säger Johnnie Utbys och fortsätter:

– För två veckor sedan gick posten ut med att man ska sluta med expressbrev och det slutar då imorgon. Man säger inte varför, men det beror helt enkelt på att man har sagt upp flygandet så man kan inte ge den tjänsten. Men det vill man inte prata om på posten.

Postnords presschef Andreas Porelius svarar på kritiken via mejl. Han skriver att expressbrev inte kommer att upphöra som tjänst, men att efterfrågan på snabba leveranser inte är tillräckligt stor för att motivera kostnaderna som flyget innebär. Majoriteten av alla brev transporteras idag med tåg eller lastbil redan, och det kommer även ske med breven som tidigare flugits.

Gällande kravet på 48 timmars leverans så medger Postnord att det blir orimligt utan postflyget.

"När flyget tas ner blir det utmanande i september att leva upp till kraven i tillståndsvillkoren, de som reglerar vår verksamhet. Vi menar att vi inte kan tilldelas dessa eftersom de inte är förenliga med postlagen, som säger att den samhällsomfattande posttjänsten ska upphandlas vid orimlig ekonomisk belastning", skriver Porelius.

Villkoren har överklagats av Postnord och ska avgöras av förvaltningsrätten.



Piloterna Annie Høj och Kamran Laghaifar förbereder kvällens flygning. Foto: Lars-Göran Norlin

Två flygtekniker i Luleå har arbetat med postflyget och behöver nu se sig om efter nya jobb.

– Men vi har folk i Kiruna, Umeå och i Stockholm. Totalt i Sverige, på teknikersidan, är vi kanske tio stycken. Pilotmässigt drabbas inte Sverige så mycket, vi har kanske tio svenskar, men 60 till 70 piloter i hela Europa som åker ut i kalluften och får söka nya jobb.



Teknikern Johnnie Utbys hjälper till att lasta in den sista sändingen med brev i planet. Foto: Lars-Göran Norlin

Hur känns det här för dig?

– Det är vemodigt, men jag börjar närma mig pensionsåldern om jag vill. Det är faktiskt svensk flyghistoria vi pratar om och det är ingen liten verksamhet heller. Genom åren är det många som har levt på det här. Det är omställningar inom posten också – det påverkar väldigt många.

– Flygplatsen blev helt plötsligt med en tom hangar, och de här är inte gratis att hålla igång heller. Det är den enda stora hangaren vi har i hela Luleå och nu har man ingen betalande gäst här.



Allt är klart för take off och Johnnie Utbys packar ihop strömkablarna. Foto: Lars-Göran Norlin

Klockan är strax efter 19.00 på fredagskvällen och besättningen, det två piloterna Kamran Laghaifar och Annie Høj, anländer för att förbereda start. Strax efter kommer en lastbil från Postnord med den sista sändningen post som ska med.

Piloterna gör en kontroll av planet. Burarna med brev lastas in under övervakning av piloterna som ser till att vikten fördelas på bästa sätt inne i planet.



Postnord beslutade för ett halvår sedan att sluta skicka brev med flyplan. Foto: Lars-Göran Norlin

Johnnie Utbys säger hej då och tackar besättningen för tiden. Planet startar och sedan taxar de ut och lyfter. Det flyger en extra sväng över Luleå centrum och gör sedan en tur över flygplatsen där piloten vickar planet lite lätt som en sista vinkning när de passerar på låg höjd över landningsbanan.

Så avslutas en 40-årig epok i postflygets historia.



”När vi började här hade vi två flygplan som gick varje kväll till Stockholm via Umeå”, säger Johnnie Utbys, flygtekniker. Foto: Lars-Göran Norlin



Har du ett reportagetips? Hör av dig till reporter
Lars-Göran Norlin

[Tipsa oss](#)

👍 7 💬 28 ❤️ 22 🙌 0

Vi granskar makthavare, rapporterar om det som händer nära dig och bidrar till ett starkt lokalsamhälle. Vår journalistik är saklig, tydlig och oberoende. [Så här jobbar vi med nyheter.](#)

Läs mer!